

Єлизавета БУРМИСТРОВА

курсант 3-го курсу факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Національної поліції України
Дніпровського державного університету
внутрішніх справ

Марина ЛОГІНОВА

викладач кафедри цивільно-правових
дисциплін факультету підготовки
фахівців для підрозділів кримінальної
поліції Національної поліції України
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

**ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН
В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ**

Трансформація системи державного управління в Україні висуває нові вимоги до ефективного регулювання трудових відносин, особливо в сфері публічної служби. Актуальність теми зумовлена необхідністю забезпечення балансу між публічними інтересами та правами працівників, які перебувають на державній службі, з урахуванням змін у правових та організаційних засадах функціонування державного апарату.

Зміни, що відбуваються у державному управлінні, передбачають впровадження нових підходів до кадрової політики, підвищення прозорості та ефективності діяльності державних службовців. У цьому контексті зростає роль етичних засад публічної служби, адже саме моральні орієнтири стають фундаментом для формування довіри громадян до органів влади. Водночас відсутність нормативного закріплення «честі» та «гідності» в українському законодавстві ускладнює проведення ефективного захисту цих цінностей на державному рівні [1].

Це у свою чергу потребує оновлення трудового законодавства та вдосконалення механізмів державного впливу на сферу праці. Державне регулювання трудових відносин виступає основним інструментом формування соціально справедливого ринку праці, захисту трудових прав і свобод громадян, а також забезпечення стабільного функціонування системи публічної служби.

Трудові правовідносини є окремим проявом більш загального поняття «правовідносини». Названі поняття співвідносяться між собою як ціле і частина [2]. Згідно з Кодексом законів про працю України, трудові відносини характеризуються такими ключовими ознаками: особисте виконання роботи працівником, підпорядкування правилам внутрішнього трудового розпорядку,

систематичність трудової діяльності та виплата заробітної плати. Ці ознаки відрізняють трудові правовідносини від цивільно-правових договорів. Сутність трудових відносин полягає не лише в обміні праці на винагороду, а й у соціальному партнерстві, правовому захисті працівника, забезпеченні безпечних і гідних умов праці. У публічній службі трудові відносини набувають особливого характеру, оскільки мають елемент публічного інтересу та тісно пов'язані з реалізацією функцій держави.

Держава відіграє ключову роль у регулюванні трудових відносин, створюючи правові, організаційні та інституційні засади для їх функціонування. Через систему законодавчих актів, нормотворчі ініціативи та діяльність відповідних органів виконавчої влади держава забезпечує справедливість, стабільність і правову визначеність у сфері праці. Особливо важливою є регуляторна функція держави в умовах змін, таких як реформа публічної служби, цифровізація, військові виклики та інтеграція до європейських стандартів. У цьому контексті держава виступає не лише як гарант прав працівників, а й як модернізатор системи трудових відносин, зокрема у державному секторі.

Стаття 1 Закону України «Про державну службу» визначає, що «державна служба – це публічна, професійна, політично неупереджена діяльність із практичного виконання завдань і функцій держави» [3]. Отже, державні службовці виконують не лише трудову функцію в її класичному розумінні (як обмін праці на винагороду), а насамперед – функцію держави. Це означає, що їх діяльність пов'язана не просто з виконанням посадових обов'язків, а з реалізацією публічного інтересу, забезпеченням належного функціонування державного апарату, реалізацією норм права та державної політики. Реформа публічної служби в Україні, започаткована в контексті загальної трансформації державного управління, значно впливає на трудове законодавство, висуваючи нові вимоги до правового регулювання праці в державному секторі. Впровадження принципів доброчесності, відкритості, результативності та підзвітності вимагає адаптації трудових норм до нових стандартів функціонування державного апарату.

Реорганізація публічної служби в Україні обумовлює необхідність перегляду підходів до державного регулювання трудових відносин. Удосконалення законодавчих та інституційних механізмів у сфері праці має базуватись на поєднанні публічного інтересу з гарантіями трудових прав працівників. Етичні засади, адаптація до європейських стандартів та підвищення прозорості є головними чинниками стабільного функціонування публічної служби в умовах сучасних викликів.

1. Копійка М. Р. Правовий захист працівників Національної поліції України. *Приватно-правові аспекти відбудови України на шляху європейської інтеграції: матеріали Всеукр. наук.-практ. онлайн-конф. (м. Дніпро, 12 грудня 2023 р.)*. Дніпро : ДДУВС, 2023. С. 140-142.

2. Андріїв В. М. Сутність та особливості трудових правовідносин. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2011. Вип. 16. С. 221-222.

3. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text> (дата звернення: 01.06.2025).

Єлизавета БУРМИСТРОВА
курсантка 3-го курсу факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Національної поліції України
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Василь БЕРЕЗНЯК
завідувач кафедри кримінального права
та кримінології Дніпровського
державного університету внутрішніх
справ, доктор юридичних наук,
старший науковий співробітник

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ПРОТИДІЯ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ У КОНТЕКСТІ ЗАГРОЗ НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ

Стрімкий розвиток цифрових технологій та глобальна кібернетизація суспільства породжують нові виклики для національної безпеки, зокрема у сфері кримінального права. Кіберзлочини стають дедалі складнішими, масштабнішими та небезпечнішими, впливаючи не лише на окремих осіб, а й на державні інституції, фінансові системи та критичну інфраструктуру. Застарілі правові норми часто не охоплюють усі аспекти сучасної кіберзлочинності, що створює прогалини у законодавстві та ускладнює притягнення винних до відповідальності.

Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» вперше дає визначення поняттю «кіберзлочин (комп'ютерний злочин)» – це суспільно небезпечне винне діяння у кіберпросторі та/або з його використанням, відповідальність за яке передбачена законом України про кримінальну відповідальність та/або яке визнано злочином міжнародними договорами України [1, ст. 1].

Однією з ключових складових національної безпеки, відповідно до Закону України «Про національну безпеку України», є інформаційна безпека. Саме в межах цієї категорії дедалі частіше розглядаються кіберзагрози, що стають інструментом впливу на критичну інфраструктуру, обороноздатність,